

LÉČBA BOLESTI

MUDr. Petr Pavlíček

OKH, FN Královské Vinohrady Praha

Poděbrady 11. září 2010

Bolest a MM

- Léčba bolesti je součástí komplexní péče o pacienty s mnohočetným myelomem.
- Bolest může MM provázet a nezdřídka bývá prvním příznakem, který pacienta přivádí k lékaři.
- Příčiny bolestí pacientů s mnohočetným myelomem jsou různé.

Bolest a MM

- Kostní postižení (makro, mikrofraktury)
- Útlak nervu
- Poškození nervu (neuropatie: PP, poléková)
- Invazivní výkony (odběr kostní dřeně,...)
- Postradiační bolesti
- Postherpetické neuralgie
- Infiltrace tkání, útlak, ...
- Postižení sliznic

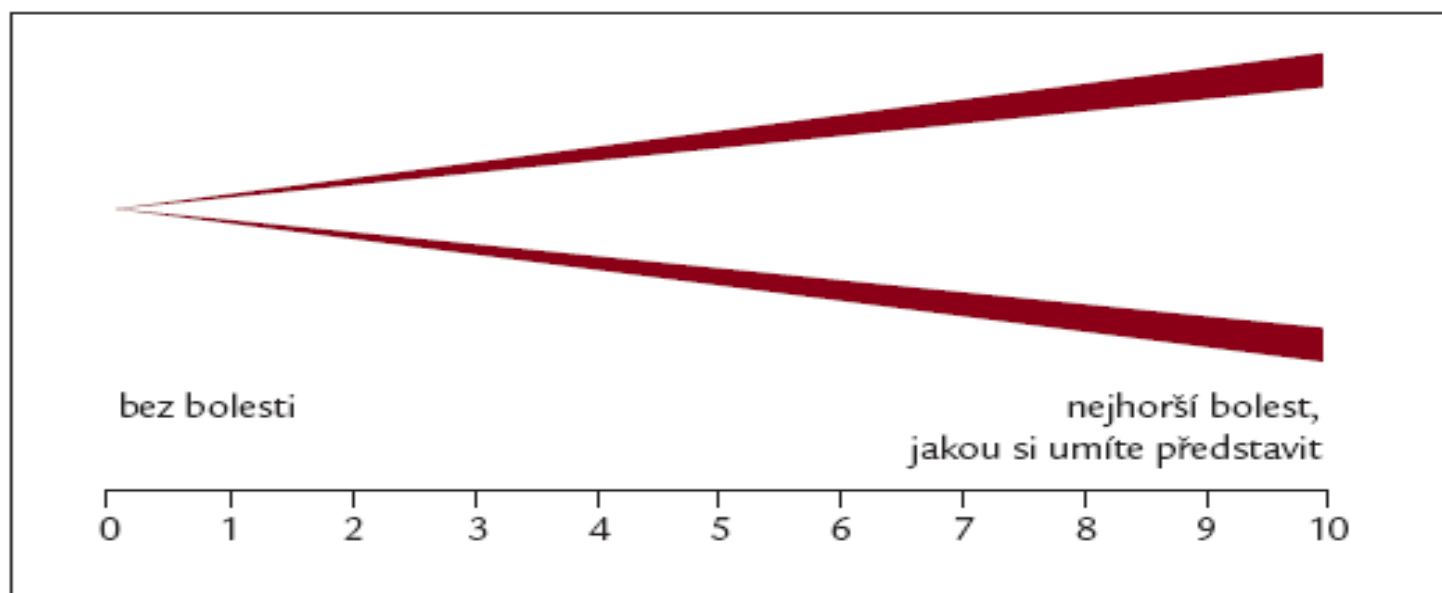
Hodnocení bolesti

- Je nezbytné, aby lékař získal přesné informace o povaze a druhu bolesti svého pacienta.
- Ne každá bolest je způsobena MM.

Hodnocení bolesti

- Doba trvání
- Lokalizace, šíření
- Intenzita bolesti
- Vyvolávací faktory
- Úlevové faktory
- Charakter bolesti
- Změny v určitém časovém období
-

Hodnocení bolesti

Obr. 1. Vizuální analogová škála.

Hodnocení bolesti

Stupnice pro měření bolesti

- **Verbální stupnice**: McGill Quest. Melzack 1975
Žádná bolest – mírná – středně silná – silná – krutá – nesnesitelná

- **Numerická stupnice NRS**

- A. Intenzita bolesti

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Žádná Nejhorší představitelná

- B. Úleva od bolesti

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%
Žádná Úplná úleva

Cíle léčby

- 1. zajištění bezbolestného spánku
(u všech nemocných)
- 2. úleva od bolesti v klidu
(u většiny nemocných)
- 3. úleva od bolesti při pohybu
(u většiny nemocných)

Koanalgetika a pomocné léky

- Antidepresiva
- Antiepilepika
- Bisfosfonáty
- Hypnotika
- Benzodiazepiny
- ...
- Antiemetika
- Laxativa
-

Principy léčby bolesti

- Analgetika jsou nasazována postupně podle síly účinku.

Farmakoterapie podle WHO žebříčku

- I.stupeň
- II.stupeň
- III.stupeň

Adjuvantní analgetika – koanalgetika

Principy léčby bolesti

- Kombinace některých analgetik je výhodnější než monoterapie.

Oxford. liga analgetik

Oxfordská liga analgetik (upraveno)

Skupina NNT

1.	< 2,9	- nesteroidní antirevmatika ibuprofen 200 nebo 400 mg, diklofenak 25 nebo 50 mg aj. parekoxib 40 mg i.m.- paracetamol + opioidy vysoké dávky paracetamol 1000 mg + kodein 60 mg paracetamol 650 mg + tramadol 75 mg- metamizol 500 mg
	2,9	- morfin 10 mg i.m., pethidin 100 mg i.m.
2.	3-4	- paracetamol nebo KAS vysoké dávky (1 000 mg)- paracetamol + kodein střední dávky paracetamol 600-650 mg + kodein 60 mg
3.	4,1-6	- paracetamol + kodein nízké dávky paracetamol 300 mg + kodein 30 mg- tramadol 100 mg

Oxford. liga analgetik

Oxfordská liga analgetik (upraveno)

Skupina NNT

1.	< 2,9	- nesteroidní antirevmatika ibuprofen 200 nebo 400 mg, diklofenak 25 nebo 50 mg aj. parecoxib 40 mg i.m.- paracetamol + opioidy vysoké dávky paracetamol 1000 mg + kodein 60 mg paracetamol 650 mg + tramadol 75 mg- metamizol 500 mg
	2,9	- morfin 10 mg i.m., pethidin 100 mg i.m.
2.	3-4	- paracetamol nebo KAS vysoké dávky (1 000 mg)- paracetamol + kodein střední dávky paracetamol 600-650 mg + kodein 60 mg
3.	4,1-6	- paracetamol + kodein nízké dávky paracetamol 300 mg + kodein 30 mg- tramadol 100 mg

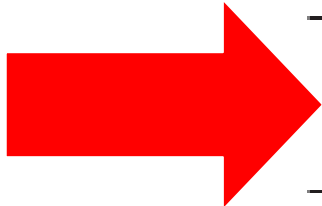

Oxford. liga analgetik

Oxfordská liga analgetik (upraveno)

Skupina NNT

1.	< 2,9	- nesteroidní antirevmatika ibuprofen 200 nebo 400 mg, diklofenak 25 nebo 50 mg aj. parekoxib 40 mg i.m.- paracetamol + opioidy vysoké dávky paracetamol 1000 mg + kodein 60 mg paracetamol 650 mg + tramadol 75 mg- metamizol 500 mg
	2,9	- morfin 10 mg i.m., pethidin 100 mg i.m.
2.	3-4	- paracetamol nebo KAS vysoké dávky (1 000 mg)- paracetamol + kodein střední dávky paracetamol 600-650 mg + kodein 60 mg
3.	4,1-6	- paracetamol + kodein nízké dávky paracetamol 300 mg + kodein 30 mg- tramadol 100 mg

Kombinace

Vhodné

- analgetika + koanalgetika
- neopioidní + opioidní analgetika
- paracetamol/metamizol + nesteroidní antirevmatika (NSA)

Nevhodné

- jednotlivá NSA
- opioidy stejného charakteru
- silný + slabý opioid (kromě Tramalu)

Principy léčby bolesti

- Analgetika podáváme v pravidelných časových intervalech. („ podle hodin“, nikoli „podle bolesti“)

Principy léčby bolesti

- Je výhodné kombinovat lékové formy analgetik s dlouhým účinkem s lékovými formami s rychlým uvolňováním.

Principy léčby bolesti

- Dáváme přednost co nejméně invazivnímu způsobu podání léků. Pro dlouhodobou léčbu je výhodné podání perorální (tablety) a transdermální (náplast).

Principy léčby bolesti

- Výskyt nežádoucích účinků většinou není důvodem k přerušení podávání analgetik, ale k léčbě a řešení těchto nežádoucích účinků.

Nefarmakologická léčba

Ortopedické pomůcky

- Bederní pás
- Jewettův korzet

Nefarmakologické léčba

Invazivní postupy

- Radioterapie
- Blokády – epidurální, subarach., pletení
- Neurolyzy
- ...

Léčba bolesti

Psychologická péče

Spirituální péče

*Děkuji za
pozornost !*

